

Asociacijų veikla ir konkurencijos teisė

Jūratė Švienė
LR konkurencijos tarybos narė

□ **“To paties verslo žmonės retai susitinka tarpusavyje,**

bet jų **pokalbiai** visuomet baigiasi sąmokslo prieš visuomenę

arba kokiu nors **susitarimu padidinti kainas”**.

Adam Smith, 1776 m.

Asociacijų veikla ir konkurencijos teisė

Rizika?

Rizikos neįvertinimo pasekmės?

Kaip valdyti riziką?

Dalyvavimas asociacijos veikloje

Rizika

- konkurentai
- bendros problemos rinkoje
- konkurencijos teisės draudimai
- atsakomybė

Dalyvavimas asociacijos veikloje

□ Tai:

- **domėjimasis** asociacijos veikla, jos priimamais sprendimais, nusistovėjusiais elgesio standartais
- **pritarimas** asociacijos taisyklėms bei faktinei veiklai

Rizikos neįvertinimo pasekmės

□ **KT sprendimai dėl asociacijų 2009-2011**

□ **11 tyrimų**

□ **7 pažeidimai**

□ **4 tyrimai nutraukti**

□ **2 atvejai** išspręsti, nepradėjus formalios bylos

□ **Pasekmės:**

□ skirtos **sankcijos viršija 20 mln. litų**

□ virš **70 įmonių apribota** teisė 3 metus dalyvauti **viešuosiuose pirkimuose**

Kaip valdyti riziką ?

1. Žinoti kas yra draudžiama

Kas yra draudžiama?

kainų fiksavimas

rinkų pasidalinimas

gamybos, prekybos ar investicijų **ribojimas**

diskriminacinių sąlygų taikymas

Kas yra draudžiama?

Konkurentų bendradarbiavimo susitarimai

- reikšminga rinkos dalis?
- konkurencijos ribojimai pagal tikslą?

Informacijos mainai

- koncentruotoje rinkoje?
- informacija: strateginė? aktuali? individuali? konfidenciali?
- tik mainų dalyviams?

Kaip valdyti riziką ?

2. Suvokti pažeidimo pasekmes

Pažeidimo pasekmės

☐ Įmonei

- ☐ **bauda** iki 10 proc. ūkio subjekto bendrųjų metinių pajamų
- ☐ teisės dalyvauti **viešuosiuose pirkimuose apribojimas** iki 3 metų

☐ Asociacijai

- ☐ **bauda** iki 10 proc. asociacijos bendrųjų metinių pajamų

☐ Įmonės vadovui

- ☐ **teisės eiti pareigas apribojimas** nuo 3 iki 5 metų
- ☐ **bauda** iki 50 000 litų
- ☐ **viešinimas** KT tinklapyje

Kaip valdyti riziką ?

3. Rūpintis prevencija

Pažeidimų prevencija

- suvokti **sąžiningą konkuravimą** ir jo svarbą
- rūpintis **konkurencijos kultūros** sklaida asociacijoje
- vengti elgesio**, turinčio pažeidimo požymių
- aktyviai **atsiriboti**

Kaip valdyti riziką ?

4. Pranešti apie pažeidimą

Pranešk, būsi atleistas nuo baudos !

- iki tyrimo pradėjimo
- pirmasis praneša apie kartelį
- bendradarbiauja su KT
- nėra iniciatorius*

*Kartelio **iniciatoriui** bauda sumažinama 50 procentų.

Dalinis atleidimas nuo baudos

☐ Po tyrimo pradėjimo...

☐ Sumažinimas **nuo 50 iki 75 procentų**:

- ☐ pirmasis
- ☐ bendradarbiauja su KT
- ☐ reikšmingi susitarimo įrodymai, kurių neturi KT
- ☐ nebuvo iniciatorius

☐ Sumažinimas **nuo 20 iki 50 procentų**:

- ☐ reikšmingi susitarimo įrodymai, kurių neturi KT

Kaip valdyti riziką ?

1. Žinoti kas yra draudžiama
2. Suvokti pažeidimo pasekmes
3. Rūpintis prevencija
4. Pranešti apie pažeidimą

Ačiū už dėmesį!

□ Informaciją apie KT seminarus asociacijoms rasite:

<http://www.konkuren.lt>

